

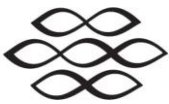
PÖYTÄKIRJA 4/2023

Aika: Torstaina 22.6.2023 klo 11.28 - 13.50 Ruotsin aikaa

Paikka: Kukkolaforseen, Kukkolaforseen 184, 95391 Haparanda, Ruotsi

Läsnäolijat: Timo Jokelainen, Bengt Niska, Kalervo Aska, Elli-Maria Kultima, Birgit Niva, Annika Sallisalmi ja Camilla Ahlstrand

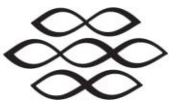
1. Kokouksen avaus
Varapuheenjohtaja Timo Jokelainen toimi kokouksen puheenjohtajana, koska Ruotsin puheenjohtaja ei ollut paikalla. Jokelainen avasi kokouksen klo 11.28 Ruotsin aikaa.
2. Päätösvaltaisuuden toteaminen
Päätös: Kokous ei ollut päätösvaltainen, koska yksi Ruotsin jäsenistä puuttui. Todettiin, että päätösasiat, jotka edellyttävät päätösvaltaista kokousta, hyväksytetään sähköpostimenettelyllä kokouksen jälkeen.
3. Esityslistan hyväksyminen
Ahlstrand lisäsi, että kohdassa 11. tutkimuksen tekijä on Oulun yliopisto, eikä Uumajan, kuten listalla virheellisesti lukee.
Päätös: *Esityslista hyväksyttiin tällä muutoksella.*
4. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen
Päätös: *Pöytäkirja 20.4.2023 kokouksesta hyväksytään seuraavassa kokouksessa.*
5. Seuraavat kokoukset
Päätösehdotus: *26.-27.9.2023 Ylitornion Ainolassa. Esitetään ajankohta puheenjohtaja Johan Antille, mutta sihteeristö selvittää ensin, onko Ainola vapaa kyseisenä ajankohtana.*
6. Pyyntö nimittää komissiolle Ruotsin puolen puheenjohtaja 1.10.2023 alkaen on lähetetty Ilmasto- ja elinkeinoelämän ministeriölle 8.6.2023. Tiedoksi.
7. Ehdotus järjestää Vesiparlamentti vuonna 2023. Keskustelu seminaariteemoista.
Keskustelussa päädyttiin siihen, että seminaarin teemoina voisivat olla mm. vihreä siirtymä, ennallistaminen ja kalatutkimus. Vesiparlamentti voisi ajoittua viikolle 47. Sihteeristö aloittaa seminaarin valmistelun.
8. Rajat ylittävät vaikutukset, rajajokisopimuksen §16 yhdenvertaisesta kohtelusta viime aikojen Ruotsin oikeuskäytännön valossa Tornionjoen vesistöalueella. (Kaunis Ironin ympäristölupa, Viscaria-kaivoksen lupahakemus) Annettu tiedoksi komissiota ohjaaville ministeriöille (rajajokisopimus §10 ja §30) Tiedoksi.
Komission tulee seurata rajajokisopimuksen soveltamista, mistä syystä nämä tapaukset esillä esimerkkeinä. Keskusteltiin siitä, että vesistöalueelle sijoittuvissa hankkeista voi aiheutua vesistöön yhteisvaikutuksia, jolloin hankkeet saattavat joutua kilpailemaan keskenään mahdollisuudesta johtaa päästöjä vesistöön, esimerkkinä kaivostoiminta.
9. Tapio Ukkosen aloite putkisillasta (leveys 4,6 metriä) tielle 98 kohtaan, joka ylittää rajajoen Övertorneån ja Ylitornion kunnissa Vähäsaaren kohdalla. Ukkonen ehdottaa, että pengertie pitäisi korvata sillalla paremman vedenvirtaaman ja pienemmän tulvariskin

vuoksi. Övertorneån kunta on vuonna 2021 pyytänyt Region Norrbottenia priorisoimaan asiaa lääninkuljetussuunnitelmassa.

Päätös: *Sihteeristö valmistelee kirjeen tien korjaustarpeesta Region Norrbottenille tulvasuojelun ja huoltovarmuuden näkökulmasta sekä tiedottaa asian myös Ukkoselle.*

10. Rajajokikomission edustus ELY-keskuksen tulvaryhmään. (Tulvariskien torjumisen yhteensovitus Tornionlaaksossa). Komission sihteeristö toimii tulvaryhmän edustajana (asiantuntijajäsenenä). Tiedoksi
Todettiin, ettei sihteeristöstä erikseen nimetä edustajaa ryhmään, vaan sihteeristö osallistuu tulvaryhmän toimintaan tarpeen mukaan.
11. Kysymys osallistumisesta haastattelututkimukseen rajat ylittävistä alueellisista resilienssistä RE-NORTH. Tutkija Satu Kivelä, maantieteilijä, Oulun yliopistosta. Komission kontakti on Johan Antti. Tiedoksi
12. Käynnissä on raportointi UNECE:n Kestävän kehityksen tavoitteiden edistymisestä 2023 rajat ylittävässä vesistöyhteistyössä. Ruotsi (HaV) on kysynyt sihteeristön näkemystä muutamiin kysymyksiin. Kysymysten keskiössä ovat naisten, nuorten ja alkuperäiskansojen osallisuus niin rajavesistösovimuksessa, yhteistyömekanismeissa kuin käytännössäkin. Sihteerin antamat vastaukset liitteessä 12. Vastausten harmonisointi UNECElle tapahtuu HaVin ja Suomen maa- ja metsätalousministeriön kesken.
Tietoa raportoinnista https://unece.org/environmental-policy/water/transboundary_water_cooperation_reporting
Uusin SDG-raportti vuodelta 2021: https://unece.org/sites/default/files/2021-12/SDG652_2021_2nd_Progress_Report_ENG_web.pdf
Suomalais-ruotsalainen rajavesistöyhteistyö mainittiin vuoden 2021 raportissa myönteisessä valossa maiden välisen vesien tilaa koskevan tiedon välityksen parantumisen vuoksi.
13. Tweed-jokeen ja Tweed-joen komissioon tehdyn opintomatkan kokemukset
Keskustelu
Esitettiin, että Simja Lempinen laatii opintomatkasta matkakertomuksen, joka liitetään vuosikertomukseen.
14. Keskustelu kevään tulvista ja vahingontorjunnasta jokilaaksossa
Todettiin, että yhteistyötä tulvasuojelussa on tarpeen jatkaa. Tulvamallinnus ei kyennyt ennustamaan tulvan suuruutta koko valuma-alueella tapahtuneen äkillisen lämpenemisen ja sateiden yhteisvaikutuksen vuoksi.
15. Komissiota ohjaavien ministeriöiden kanssa käydyin vuosikokouksen kokemukset.
Esityksen jatkokäsittely (Rekolaisen ei-sitova selvitys 2022) ministeriöiden ja komission kesken ("Investigation on the application of the border river agreement")
Kokouksesta on tehty muistio, joka jaetaan komissiolle, kunhan se on kiertänyt kaikilla kokouksen osapuolilla.
Vuosikokouksessa esiteltiin komission tarkoitusta ja tehtäviä sekä viimeisen vuoden toimintaa. Lisäksi keskusteltiin komission 2024 määrärahaesityksestä sekä komission varojen riittävydestä. Todettiin, että on positiivista, että sihteeristössä työskentelee kolme henkilöä. Rekolaisen raportin ehdotusten käsittely tapahtuu työryhmässä, jossa on ministeriöiden ja komission edustus, henkilöitä siihen ei ole nimetty. Komissio kutsuu ministeriöt Tornionlaaksoon lokakuussa.
16. Kalastus Tornionjoella, ajankohtaista, tiedottaminen Keskustelu

Komission nettisivuilla ajankohtaista tietoa mm. kalastussäännöstä, kalastusluvista, linkki Kattilakosken lohilaskuriin jne. Todettiin, että komission kalastustyöryhmä kokoontuu syksyllä arvioimaan kalastussäännön toimivuutta kesän kokemusten perusteella.

17. Kanslian henkilökunta ja loma-ajat. Tiedoksi

18. Lausuntopyynnöt ja komission tietoon tulleet päätösaasiat, tiedoksi. Liite 18

19. Kokoukset ja seminaarit tiedoksi

Tulevat:

13-15.6.2023 Kansainvälinen merifoorumi eMSP NBSR työpaja, "Strengthening theecosystem-based approach in MSP and supporting sustainable blue economy", Helsinki, Lempinen

16.6.2023 Kansallinen merialuesuunnittelu-työpaja, "Luonnon huomioiva merialuesuunnittelu", Helsinki, Lempinen

1.7.2023 Pello, Väylän lohi - Elinvoimaa Tornionjokilaaksoon -seminaari. Aska, Niska, Sallisalmi osallistuvat

3.-5.7.2023 Norrbottenin lääninhallitus ja HaV tekevät ekskursion Tornionjoelle ja Kalixjoelle. Sallisalmi ja Lempinen osallistuvat 4.7.2023

6.-7.9.2023 Pohjoisen (Ruotsin) vesienhoitopäivät, Storuman

Menneet:

21.4.2023 Tulvakokous viranomaisten kanssa, Teams, Ahlstrand, Lempinen

26.4.2023 Tornio-Kalixjokien vesienhoitoyhdistys, vuosikokous Pajalassa, Ahlstrand

26.4.2023 Ilmastomuutos ja sään ääri-ilmiöt - vaikutuksia luontoon ja luonnonvaratalouteen, LUKE, webinaari, Sallisalmi

11.5.2023 Kepit ja porkkanat vesistöviisaaseen maankäyttöön, LUKE, webinar. Sallisalmi

16.5.2023 Riskienhallintasuunnitelma ja talousveden laadun valvonta, Ympäristö- ja terveys -lehti, webinar. Sallisalmi

2023-05-22 Puhtaat vedet, vesipuidedirektiivi, UEF, webinar. Sallisalmi

25.5.2023 Hyvät käytännöt kuntien ja alueiden ilmastotyössä, iltapäiväseminaari Kemissä, järjestäjä Ilmastoviisas Meri-Lappi -hanke, Lempinen, Ahlstrand

29.5.2023 Vuosikokous Ilmasto- ja elinkeinoministeriön sekä MMM:n kanssa Tukholmassa, Antti, Jokelainen, Sallisalmi

31.5.-1.6.2023 Pohjois-Suomen vesienhoito- ja -kunnostusseminaari. Webinar. Sallisalmi

5.6.2023, Merellinen tuulivoima seminaari, tilannekatsaus. TEAMS, Lempinen

7.6.2023 Infinited Fiber Companyn yleisötilaisuus uusiokuitutehdashankkeesta Kemissä, Lempinen, Ahlstrand

7.6.2023 Leader Outokaira, Ohjelmakauden informointi, Vojakkala, Tornio, Sallisalmi

20. Muut asiat

Varajäsen Matti Myllykankaalta tullut ehdotus laatia selvitys Tornionjoenlohesta ja lohenkalastuksesta viime vuosikymmeninä. Komissio aloittaisi projektin, jossa kuultaisiin tutkijoita, paikallisia toimijoita, komisison jäseniä ja asiantuntijoita jne. raja-alueella. Tulokset julkistettaisiin antologiana.

Tiedoksi, jatketaan keskustelua ehdotuksesta seuraavassa kokouksessa

21. Kokouksen päättäminen.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13:50 Ruotsin aika ja toivotti hyvää juhannusta.